

Jelenségnaptár

2005. december (JD 2 453 706–736)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hajnali égbolton látható, a keleti látóhatár közelében. Az év folyamán e hó közepe a legkedvezőbb időszak a bolygó hajnali megfigyelésére. 12-én van legnagyobb nyugati kitérésben, 21° -ra a Naptól. Ekkor két órával kel a Nap előtt.

Vénusz. Az esti égbolt legfeltűnőbb égitestje. A hó elején három órával, a végén két órával nyugszik a Nap után. 9-én éri el legnagyobb fényességét – $4^m,7$ -val, fázisa ekkor 0,26, a hónap végén pedig 0,06.

Mars. A hajnali órákban nyugszik, és az éjszaka nagy részében látható az Aries csillagképben. A hónap közepén fényessége $-1^m,2$, átmérője $14'',7$, mindkettő csökken.

Jupiter. A kora hajnali órákban kel. A hajnali égen látható a Libra csillagképben. Fényessége $-1^m,8$, átmérője $32''$.

Szaturnusz. Az esti órákban kel, és csaknem egész éjszaka látható a Cancer csillagképben. Fényessége $0^m,1$, látszó átmérője $20''$.

Uránusz, Neptunusz. Az esti órákban még megfigyelhetők, az Uránusz az Aquarius, a Neptunusz a Capricornus csillagképben. Késő este nyugszanak.

Mélyég ajánlat decemberre

Bár a téli hónapokban a gyakori borultság mellett sokszor köd és hideg is nehezíti az észlelő sanyarú helyzetét, remélhetőleg lesz néhány tiszta, derült éghoz szerencsénk, amelyek során az őszi/téli csillagképek területén barangolhatunk.

Az elmúlt hónapok túlnyomó részt kisebb és halványabb objektumai után néhány, túlzás nélkül óriási kiterjedésű égi láttnivalót próbálunk az okulárok, még inkább a binokulárok felé „terelgetni”.

Az M45-öt, azaz a Fiastyúkot senkinek sem kell bemutatni. Próbáljuk meg minél több műszerrel észlelni a halmazt és összevetni a látottakat: melyikkel látszik a leg-

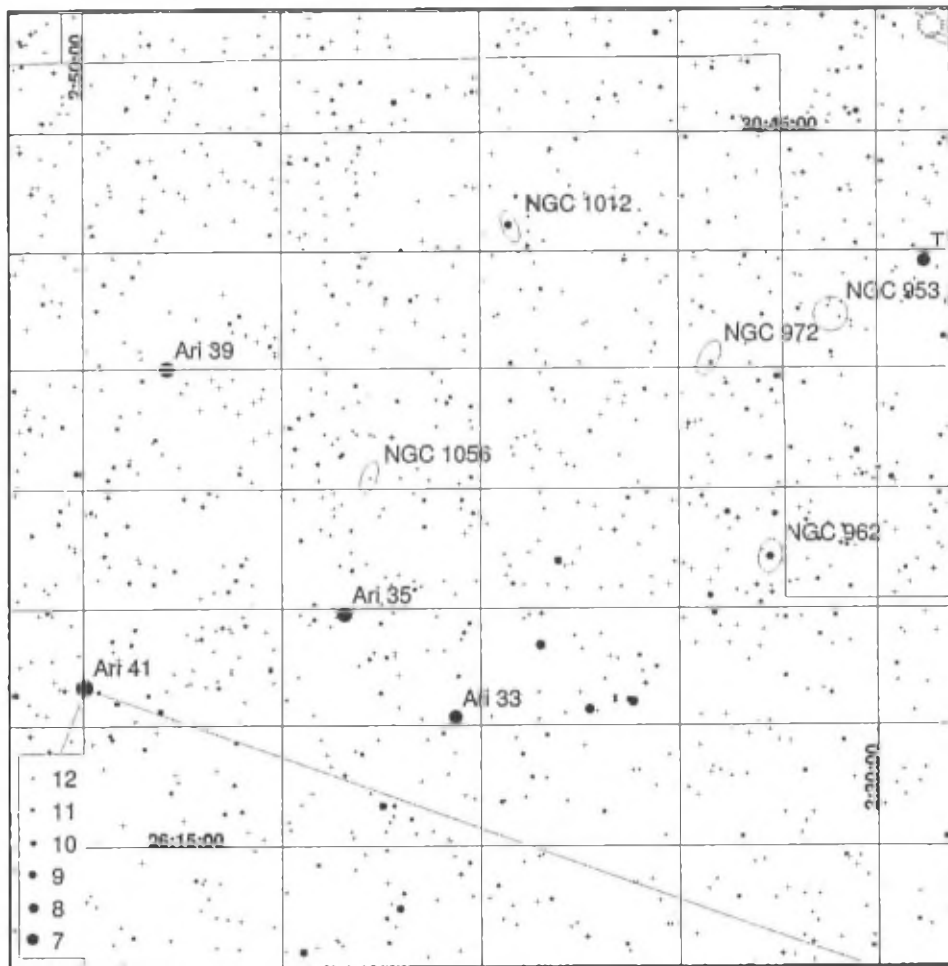
Holdfázisok

01. 16:01 UT	újhold
09. 10:36 UT	első negyed
15. 17:15 UT	telehold
23. 19:36 UT	utolsó negyed
31. 03:12 UT	újhold

Mira és SRA maximumok

Csillag	Max.	Térkép
06. RT Cyg	7,3	VA 5
07. X Cam	8,1	VA 8
08. R Ser	6,9	VA 11
08. T Her	8,0	VA 6
09. W Her	8,3	VA 6
10. R Gem	7,1	VA 3
14. S Ari	10,9	
14. U LMi	10,8	VA 9
15. U And	9,9	VA 10
15. S Vir	7,0	VA 8
16. R Cet	8,1	VA 3
18. R Peg	7,8	VA 4
19. V Cas	7,9	VA 5
19. U Ori	6,3	VA 1
22. U Ser	8,5	VA 3
27. V Gem	8,5	VA 12
27. RS Her	7,9	VA 6
28. U Cas	8,4	VA 5
29. W Cnc	8,2	VA 11
29. R UMa	7,5	VA 5
29. R Vir	6,9	VA 11
30. R CVn	7,7	VA 10

jobban a ködösség, hányszoros nagyítás adja a legimpresszívabb hatást, meddig lehet követni a porfelhő halvány derengését stb. Hasonló műszeres összehasonlítást végezhetünk még az α Per körüli gyönyörű halmazon, a Melotte 20-on, a λ Ori-t övező Collinder 69-en, de magának az α Tau környéki Hyádok esetében is. Szintén nagy látómezt kíván a híres Kalifornia-köd, az NGC 1499 is a ξ Per tőzomszédságában, bár megpillantása sokkal „fogasabb” kérdés.

A Messier-objektumoknak kedvezve további binokulár-túra állomásai lehetnek az Auriga/Gemini pompás halmazai: M35, M36, M37, M38, de ne feledkezzünk meg a Perseus-beli M34-ről sem.

Galaxisokra vadászóknak a Cet-beli, égi egyenlítőn fekvő M77-et és az Aries „pisztolyának” csőorkolatánál, „egy kupacban” lévő halványabb NGC 962, 972, 1012 és 1056-ot ajánljuk.

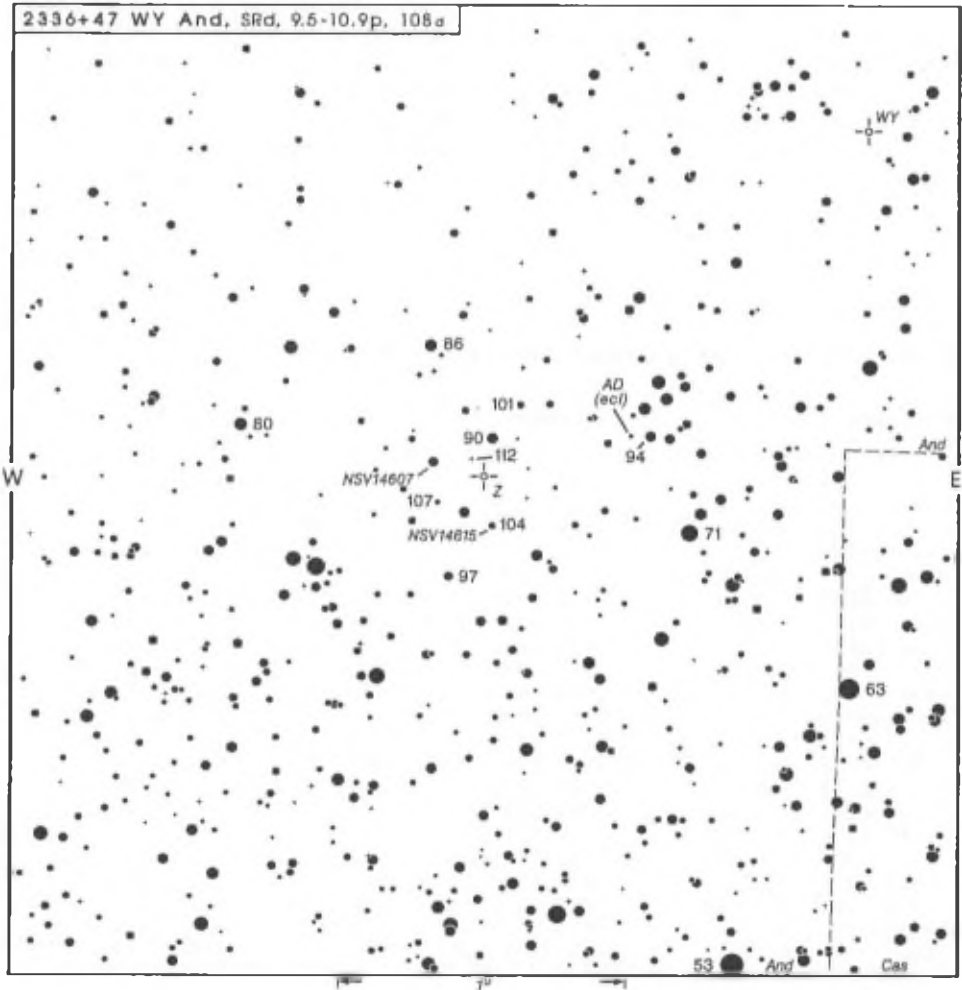
Nehezebb, főleg CCD-s feladványok után sóvárgók számára kínáljuk a Kalifornia-ködtől délre található két parányi planetárist, az IC 2003-at és az IC 351-t, és a szintén közelben lévő, de már a Taurushoz tartozó, jóval nagyobb NGC 1514-et.

Még nagyobb mértékű eltökéltséggel (mazochizmussal?) felvértezett amatőrök megkísérelhetik elcsípni az Auriga nyugati határában lévő Palomar 2 jelű igen halvány gömbhalmazt.

(SPE)

A hónap változócsillaga: a Z Andromedae

A csillag érdekességeivel kapcsolatban I. cikkünket a változós rovatban.

Meteoros észlelési ajánlat

Északi Khi Orionidák (ORN): Aktivitása november 26. és december 15. közé esik. Maximuma december 2-án esedékes (SL= 250°). A ZHR 3 körüli. A rajtagok közepes sebességűek. Vizuálisan gyenge raj, de teleszkopikusan mérsékeltén aktív. Fotóztak már fényes rajtagokat is. Radiánsa kettős, de a déli ága gyengén észlelt. A raj valószínűleg az ekliptika mentén fekvő Taurida-komplexum folytatása, melynek aktivitása november végén megszűnik. Teleszkopikus vagy videós módszerrel pontosabban meg lehet határozni a radiáns szerkezetét, mint vizuálisan. Egész éjjel jól megfigyelhető raj, a december 1-jei újhold kiváló feltételeket teremt a maximum megfigyeléséhez.

Monocerotidák (MON): A raj november 27. és december 17. között jelentkezik, december 9-i maximummal (SL= 257°). A ZHR értéke 3 körüli, viszonylag gyorsak a rajtagok. Észlelése során különösen fontos a pontos vizuális rajzolás, mivel a meteorok általában halványak. A raj jellemzői, radiánsa bizonytalan. A december 9-i maximum az IMO-adatokon alapul, de a teleszkopikus észlelések egy későbbi maximumot is mutatnak, mely december 15–16. (SL= 264°) körül valószínű. Ez utóbbi radiáns kb. 12 fokkal keletre és északra van az elméleti radiánstól (RA= 117°, D= +20°). A mostani megfigyelési ablak kedvez a raj észleléséhez, mivel a növekvő holdsarló a helyi éjféli és 1 óra között nyugszik az egész világon, míg a radiáns hajnal 1:30 körül delel, és egész éjjel látható.

GyL

Kettőscsillag ajánlat: a Canis Minor csillagkép

Koordináta	Név	Epocha	sz	PA1	PA2	S1"	S2"	M1	M2
07176+0918	STT 170	1843 2002	99	135	53	0,8	0,4	7,37	7,67
07205+0024	STF1074 AB	1831 1997	96	115	173	0,5	0,7	7,44	7,80
07205+0024	BU 577 AB-C	1892 1999	11	100	101	12,8	12,5	6,90	13,04
07205+0024	BU 577 AB-D	1878 1999	11	11	15	15,3	15,8	6,90	13,10
07205+0024	BU 577 AB-E	1892 1999	9	278	275	53,3	52,8	6,90	11,54
07210+1012	STF1073	1830 1999	17	65	67	8,7	8,9	7,87	10,15
07280+0657	BU 21	1872 1934	21	30	28	5,0	4,1	5,25	11,1
07293+0323	A 2739	1914 1991	5	225	229	3,8	3,7	7,69	11,34
07306+0515	STF1103	1825 1999	28	245	246	4,6	3,8	7,12	8,64
07385+0030	STT 176 AB	1843 1995	39	210	221	1,1	1,6	7,21	9,24
07385+0030	A 2529 AC	1913 1913	1	337	337	3,1	3,1	6,9	13,7
07431+0011	A 2534 AB-C	1913 1997	52	208	233	0,6	0,8	6,44	8,47
07435+0329	STF1134 AB	1832 1999	16	150	147	12,0	9,6	7,07	10,38
07435+0329	STF1134 AC	1906 1999	8	347	347	83,6	91,3	7,07	11,34
07466+0408	STF1137	1828 2000	23	133	130	2,8	2,5	7,96	9,12
07466+0151	A 2879	1914 1935	3	158	162	1,2	1,1	7,4	11,4
07481+0525	STF1143	1825 1825	1	152	152	9,3	9,3	6,60	11,0
07527+0323	STT 182	1843 1999	99	43	11	0,8	1,0	7,82	7,93
07588+0537	STF1168	1831 1999	10	215	218	5,9	6,0	6,8	10,6
08024+0409	STF1175	1827 2003	99	201	280	2,4	1,4	7,89	9,13
08025+0305	BU 23	1872 1936	12	180	181	3,0	2,7	7,8	11,6
08054+0550	STF1182	1831 2002	28	73	73	4,4	4,4	7,48	8,76

A beküldési határidő: január 6.

Távcső Szolgáltató Magyarország

www.tavcsso.com info@tavcsso.com

Tel: 06-20-432-5555 vagy 0043-676-526-528-0
 Bemutatóterem: 1112 Budapest, Dobogó út 57

TS asztrofotós műszerek:

Fátyol köd (Wolfgang Ransburg felvétele)
TS 150/600 Newton, 99% HiLux bevonat
beépített kómakorrektor, UHC-S szűrővel

Canon EOS 20 DA (800 ASA, 10 perc)
Taubenberg / München, 2005 augusztus 31.
Vixen GP-DX, Boxdörfer SDI vezérlés

Katadioptrikus távcsövek nagy választékban:

- 67/300 v. 100/1000 MTO Asztro-Makszutov 58 000 Ft
 - 150/600 TS Foto-Newton tubus (96% HiLux) 198 000 Ft
 - 200/2400 TS/Bosma Makszutov tubus 538 000 Ft
 - 235/2350 Celestron Schmidt-Cassegrain tubus 430 000 Ft
 - 250/1000 Meade Schmidt-Newton LXD75 GoTo 450 000 Ft
 - 254/1600 Katadioptrikus Newton Astro5-DX csak 198 000 Ft
 - 300/1200 TS Foto-Newton tubus (96% HiLux) 548 000 Ft
- 99%-os HiLux bevonat külön rendelésre (csak TS modellek)

Kiegészítő eszközök és optikák fotózáshoz és vizuális megfigyeléshez:

Atik szűrőváltó 39 800 Ft, TS bolygószűrők 4 000 Ft,
Atik fókuszreduktor 12 000 Ft, EOS adapter 3 000 Ft,
ToUCam Pro-II 26 800 Ft, ToUCam adapter 4 500 Ft,
AKCIÓ! Hármat vásárol, s a kettő értékesebbet fizeti:
T5WA5: 14 800 Ft, T5SP: 10 800 Ft, Barium 7800 Ft,
neutrál szűrő: 4000 Ft, TS3x APO-Barlow: 14 800 Ft

Leitzhungaria

Professzionális

Spektívek

Óriásbinokulárok

Digitális analóg
enyképezőgépek

Lézeres
Távolságmérők

Éjjellátók

Keresőtávcsövek

Csillagászati teleszkópok

Szűrők, kiegészítők

Leica

CELESTRON

MINOX

YUKON

broader
partnerium

PENTAX

TAL
Nívósírhírs

Megoldások minden megfigyelési területre,
a világ vezető optikai cégeitől!

Ingyenhitel lehetőség **0%** THM, kérje árajánlatunkat faxon, e-mailen

Cím: Leitz Hungaria Kft. 1075 Budapest, Madách I. u. 13-14.

Tel.: 20/96 59 171, (1) 268 95 20 Fax: (1) 268 95 21

E-mail: absz@leitz-hungaria.hu